

IZHAJA VSAK DAN

Isti ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe. po 5 nvd. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, samrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorako.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na redno izdajanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vrača.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgie Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgie Galatti šte. 18.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za nedeljo, dne 12. junija t. l.

ob 5. uri popoldne

javen shod

v dvorani

„NARODNEGA DOMA“ v BARKOVLIJAH.

Dnevni red:

- 1) O političnem položaju. Poroča državni poslanec dr. Rybář.
- 2) Vprašanje postajališča v Barkovljah.
- 3) Slučajnosti.

Na obilno udeležbo uljudno vabi.

ODBOR

političnega društva „Edinost“.

Državni zbor.

Debata o volitvah na Ogrskem.

DUNAJ 9. Zbornica je začela razpravo o odgovoru, ki ga je dal včeraj ministerski predsednik na interpelacijo v zadevi odposlatve čet na Ogrsko o priliki volitev.

Predsednik je opominjal govornike, naj se ne umešavajo v notranje zadeve Ogrske in naj se izogibajo napadom na ogrske oblasti, to tembolj, ker on tega ne bi dopustil.

Posl. Korošec in Siranek sta rekla, da se iste ni odposlalo za vzdrževanje reda, ampak da bi se preprečilo svobodo glasu vanja in zatiralo narodnosti.

Stanek je rekel med drugim: Želimo skupno armado in skupno monarhijo, a tako, da bodo čuvana prava in svoboda vseh narodnosti in moramo energično protestirati proti nasilju, ki se vrši na Ogrskem proti našim soplemenikom.

Socijalni demokrat posl. Renner je izjavil, da je volilna zmaga Khuena posledica gola gola nasilja in upa, da kljub zveze reakcije v Avstriji in na Ogrskem vendarle zmaga ideja ogrske volilne reforme.

Predsednik je poklical govornika radi žaljenja ogrskega ministerskega predsednika na red.

Posl. Daszynski je izjavil: Kakor v Nemčiji in drugih državah, zahtev širokih mas po njihovih legitimnih zahtevah ni mogoče udušiti, tako bo tudi na Ogrskem rešena obljuba krone glede splošne volilne pravice. (Odobravanje).

Predsednik je poklical govornika k redu, ker je opetovano vmešal krono v debato.

Minister notranjih zadev baron Haerdtl je odločno zavrnil kritiko obeh govornikov proti cesarju. (Odobravanje). Minister označa debato o ogrskih volitvah za nedovoljeno umešavanje in obžaluje žaljive napade, katerim je bila izpostavljena ogrska vlada. (Mejklici).

Govorili so potem še poslanci Trešić, Scheicher, Choc, Tyrš in Borszynsky, nakar je bil sprejet zaključek debate. Na to je go-

voril generalni govornik posl. Habermann, s čemur je bila zadeva rešena.

Zbornica je na to začela razpravo o poročilu proračunskega odseka glede zvišanja penzij starih penzionistov in njih preostalih.

Proračunski odsek.

Debata o italijanski pravni fakulteti.

DUNAJ 9. (Privatno, ob 7 uri zvečer) Proračunski odsek je začel razpravo o laški univerzi. Do pogajanj med Italijani in Jugoslavo ni prišlo vsled odpora laških liberalcev. Jugoslavo bodo obstruirali. Dosedaj so govorili Romančuk, Conci, Pittoni — vsi za Trst. Sedaj je začel poslanec Gostinčar svoj obstrukcionistiški govor. Od naših so vpisani kakor govorniki: Vuković, Ploj, Korošec. Danes je imel Bienenrth konferenco z Nemci. Zagrozil je z demisijo, ako ne bo Dunaj določen v sedež italijanske univerze, ali ako bi se zbornica odločila za Dunaj brez nemških glasov.

DUNAJ 9. Na današnji seji proračunskega odseka je bil najprej izvoljen pododsek, ki se bo posvetoval o pogodbi z Avstro-Amerikano. V pododsek so bili izvoljeni: poslanci z d'Elvert, Kalischer, Korošec, Mastalka, Mayr, Pittoni, Ploj, Sylvester, Vuković in Wityk. — Na to je odsek pričel razpravljati vladno predlogo glede italijanske pravne fakultete.

Posl. Romanczuk (Malorus) je zagovarjal ustanovitev italijanske pravne fakultete v Trstu ali v Trentu, o čemer naj bi Italijani sami odločili. — Ob enem se je govornik tudi potegoval za ustanovitev maloruske fakultete.

Posl. Conci je rekel, da so Italijani vsi za to, da se pravna fakulteta vstanovi v Trstu. Vlada naj izjavi, da se ne bo upirala izvedbi tozadevnega sklepa; vsekakor pa je treba, da bo fakulteta vstanovljena na italijanskem ozemlju.

Vladna predloga, v kateri se izključuje italijansko ozemlje, pomenja zapostavljenost italijanskega prebivalstva. Vprašanje je gotovo zrelo. Govornik se ne boji za bodočnost italijanske narodnosti, ki ne propade radi tega vprašaja. Naj se fakulteto dovoli ali odkloni, vsekakor naj pa končno enkrat pade odločitev.

Posl. Pittoni se je obrnil proti vedenju slovenskih, oziroma jugoslovanskih strank, ki delajo z razlogi proti fakulteti ostro opozicijo, da se je ne more vzeti iz kompleksa tekočih visokošolskih vprašanj. Govornik je izjavil, da Italijani za sedaj ne zahtevajo nič drugega kakor da se jim da, kar so brez svoje krivde izgubili. Iste slovanske stranke, ki so hotele da se slovensko učiteljske premešči v Gorico, torej po večini italijansko mesto, kar se je tudi zgodilo, hočejo odrediti Italijanom pravico, da se fakulteto premešči tjakaj, kjer so v večini. Proti fakulteti se je od slovanske strani navajalo pritisk od zunaj, kateremu se ne sme popustiti, toda pritiska ni, ampak želja Avstriji prijaznih Italijanov in mnogih prijateljev mirne politike, da pride tako do boljih odnosov med Avstrijo in Italijo. Proti Trstu govore ničevni vzroki, za to pa govore vsi pametni razlogi.

Tudi od iredentizma se več ne govori,

znano je pa, da je glavni vzrok proti Trstu. Govornik je potem pobijal druge ugovore, ki se jih navaja proti Trstu kakor sedežu ter je navel, da je akcija o sporazumu med Jugoslavo in Italijani že daleč napredovala in da je pričakovati, da bodo tudi italijanski liberalci v Trstu sledili lepemu izgledu svojih pristašev v Gorici in v Istri. Tekom svojih nadaljnjih izjav je govornik potegnil v debato krono in osebo prestolonaslednika, radi česar ga je predsednik Chiari prekinil, češ, naj po parlamentarnih načelih to opusti. Govornik se je končno obrnil proti vladi radi njenega sedanjega vedenja glede sedeža fakultete. Socijalni demokrati vložijo preminjalni predlog za Trst in govornik si pridržuje staviti še druge eventualne predloge. Sedaj je na vladi, ali naj imajo prav oni, ki vedno zatrjujejo, da ni možno, da pridejo Italijani v Avstrijo do svoje pravice. Na vladi je, se bo li onim, ki delajo iredentistično agitacijo, dajala za to še nadalje tvarina.

Nato je povzel besedo posl. Gostinčar, ki je za nekoliko časa prekinil svoja izvajanja pod pogojem, da bo smel nadaljevati na prihodnji seji.

Konferenca načelnikov klubov.

DUNAJ 9. Na današnji konferenci načelnikov klubov je izjavil ministerski predsednik baron Bienenrth, naj bi po njegovem mnenju zborovala zbornica do srede julija in naj bi razum že na dnevnem redu se nahajajočih predmetov rešila predloge o ustanovitvi italijanske pravne fakultete, obe paroplovni predlogi, eventualno tudi še druge manj obresne predmete, ki jih mejtem dovršijo odseki. Nadalje je ministerski predsednik menil, da bi se zamoglo rešiti še vprašanje davka na žganje in prihodninskega davka z davkom na tantieme in dividend, davek od dedščin, eventualno tudi davek na vino v steklenicah. Konečno se je velika večina načelnikov izrekla zato, da se razprava o proračunu izvede po načrtu izdelanem od predsednika, pod pogojem, da odobri ta delavni načrt tudi „Slovenska Enota“, ki bo o tem sklepala še danes.

BRZOLAVNE VESTI.

Zapriseženje novega zaderskega nadškofa.

DUNAJ 9. Cesar je danes zaprisegel novoimenovanega zaderskega nadškofa dr. Pulističa.

Turški prestolonaslednik v Belgradu.

BELGRAD 9. Turški prestolonaslednik Jussuf Izzedin je dospel danes ob 10. uri predp. sem. Na kolodvoru so ga čakali kralj, prestolonaslednik, župan, ki mu je ponudil kruha in soli.

Prebivalstvo je prestolonaslednika na vožnji v stanovanje burno pozdravljalo.

Neurje na Moravskem.

BRNO 9. V skoraj vseh delih Moravske so bile v zadnjih dveh nevihte s točo, ki so napravile veliko škodo na polju. V raznih krajih je strela ubila 5 oseb, več jih je pa poškodovola.

Ustaja v Meksiki.

MEKSIKA 9. Lokalni dogodki, katere se je javilo iz Jukatana, so se odigrali v najbolj oddaljenem kraju te pokrajine. Zlobneži so nahujskali par sto indijanskih poljskih delavcev in ti so iznenadili malo, približno 5000 prebivalcev broječe mesto

Valladolid. Danes zjutraj so dospele čete 40 km. pred mestom. Plenilci so se deloma vdali četam, deloma so pobegli v svoja skrivališča. Tukaj se smatra gibanje za vdušeno.

Perzija.

TEHERAN 9. (Petrogr. brz. ag.) V Astrabadu sta dva ruska podanika, od katerih je bil eden obdožen enega umora, dočim drugi ni nič zakrivil, bila napadena, mučena in s kamenji ubita. Ker je preiskava, ki jo je vodil ruski konzul, dokazala so krivdo krajevnih oblastnih, je zahteval ruski odposlanec v Teheranu na energičen način takojšnji odpust in kaznovanje perzijskega guvernerja in vseh oseb, katerih krivda se dokaže potom preiskave in ob enem, da se plača odškodnino obema ubitima.

Potres v Italiji.

RIM 9. Kralj je daroval za po potresu ponesrečene 50.000.

RIM 9. Avstrijski poslanik pl. Mery je izrekel ministarskemu predsedniku Luzzattiju obžalovanje svoje vlade na ponovni nesreči, ki je zadela Italijo.

TURČIJA.

Bojkot proti Grški.

CARIGRAD 9. Bojkot grškega blaga je začel tudi v Smyrni. Namerava se razširiti bojkot na celo Turčijo.

Pariz 9. Pravosodni minister je v senatu prečital vladno izjavo.

Berolin 9. „Reichsanzeiger“ javlja, da je državni tajnik Dernburg odstopil iz službe in da so mu podeljeni briljanti k redu črne orla I. razreda. — Dosedajni državni podtajnik v državnem kolonijalnem uradu Lindequist je imenovan državnim tajnikom.

London 9. Angleška banka je znižala diskont od 3 in pol odst. na 3 odstot.

Beneški Slovenci.

Ob 44-letnici sužnosti.

Približno 36 let je temu, ko sem zadnjič potoval po čedadskem okraju. Tedaj sem bil uverjen, da ne morda državno-politiška usoda Avstrije izkopal tudi beneškim Slovincem grob, v kateri jim bodo padale vas za vasio, okraj za okrajem ter da mora beneška Slovenija neizogibno potoniti v morju italijanstva. To usodo za beneške Slovence sem smatral kakor neizogibno posledico nesrečne vojne v letu 1866.

Po 36 letih sem se bil letos zopet namenil v beneško Slovenijo v obiske. Gnala me je velika radovednost, v kakem stanju najdem deželo beneških Slovencev in kakovo razpoloženje mej ljudstvom, ki je bilo tedaj sicer speče v narodnem oziru, ali kaj delavno, marljivo in napredno posebno na polju obrti. Kdo se ne spominja nekdanjih semnarjev iz Režije, ki so se svojo krošnjarijo preplavljali vse naše kraje? To je bilo in je izumrlo. Ali marljivo in ljubeznivo-prijazno tekmovanje in snovanje nekdanjih Režijanov je ostalo med beneškimi Slovinci.

Tisti rod je izumrl. Le redki starčki so še iz onih dob, ko jim je veljal materini jezik ne le v hiši domači, ampak tudi v šoli, v uradu, in v cerkvi, in ko so se jim še — po zaslugi nekaterih cerkvenih dostojanstvenikov — v Vidmu, pa tudi v Benetkah tiskale slovenske molitvene knjige.

Sedaj, po 44 letih sužnosti, je prepadlo vse to. Da-si jih je še 30—35.000 so beneški Slovenci kakor Slovenci — brezpravni!

pri svojem dohodu srečava ravno Jurkico prvo. Seveda se je moral smejaati samemu sebi za tako pojmovanje, a takoj se je razbral ter odvrnil od sebe take pomisleke. A povsem svest si v svoji zabavi ni bil. Tako na primer je govoril proti materi tudi ono, ki je bilo namenjeno Jurkici. Bil si je tega svest, a ni mogel drugače. In dozdeval se je samemu sebi neumen, v primeri z mlado gospičko, ki ga je še svojimi velikimi in svetlimi očmi gledala tako mlo in do-brotljivo. Bilo mu je, kakor da ga ti ne-dolžni in odkritosrčni pogledi nadlegujejo, a pri srcu mu je bilo tesno. Sramoval se je tega, imenoval se je otročjega starca, a vse zastoni, — svojega navadnega pokoja ni mogel zadobiti; in to ga je ljutilo. Se ne-koliko besed je izmenil, pa zaprosil mater, naj mu dovoli, da se oddalji v svrhu, da sleče potno obleko.

Ste-li ga videli? Kako krasen je! Ne-li? A mlad ni več. Kako je močan in kako dostojanstven je njegov nastop! Pravi Rad-manovič. Ah, samo da bi bil oženjen! Pa, počakajte, pokažem vam sliko gospice, ki sem mu jo izbrala. Nje zadnja fotografija. Da vidim, kaj porečete vi; nista-li vsťvar-jena eden za drugega? (Pride še).

PODLISTEK.

Jurkica Agičeva.

Povest.

Hrvatski spisal Ks. Šandor-Gjalski. - Prevel Fr. Orel.

— Oh, gospica, prosim, ali se ne ustavi-te še dalje? Kako si morete misliti, da bi motili? — je rekel Hanibal deklici, čim ga je mati izpustila z objema. — Drago mi je, gospica, da — — — podal jej roko ter prekinil započeti stavek. Hotel je povedati, kako izredno ga veseli, da more za materjo ravno njo pozdraviti prvo. Imel je že pri-pravljen gotov izraz, a — dozdelo se mu je, da ta hip ni pripraven, da bi ga izrekel. Tudi on je občutil v sebi neko razburjenost. V tej razburjenosti je pridržal dekličino roko v svoji dlje nego-li je bilo dostojno.

S tem je pa samo povečal njeno za-drego in bilo jej je povsem težko. Vendar je v tej hipni zadregi opazila, da Hanibal ne nosi več tako dolge brade, kakor jo

je nosil o priliki, ko ga je videla prvi-krat.

— A prosim te, Hanibal, kako si do-spel, ne da bi bil prej kaj javil? Pričako-vali smo te še le začetkom svečana. Silne priprave, ah, — vse si prekrizal. Glej, gos-pica tukaj se pripravljajo že skozi dva tedna za govor, s katerim bi te imela pozdraviti, — je pripovedovala starka.

Res? — se je obrnil Hanibal dobro-hotno do nje. — No, jaz, resnično nisem znal za ta govor, a doktor Toni mi je pisal, da so moji dragi Pazarinčani vporabili pri-liko, da se navžijejo malce parade ter da me svečano sprejmejo. Jaz ljubim Pazarin-čane ali — tudi sebe. Meni pa so taki spre-jemi pravi pekli. Kaj sem hotel torej? Spremenil sem svoje potne načrte in — da-nes evo me tukaj.

Gospica in jaz sve se ravno naprav-ljali, da ti tukaj v tvojih sobah, priredivi dostojen sprejem. Oh, kako lepo bi ti bili pripravili nekak šotor iz kož in preprog, — kako divna je bila misel gospice, — a sedaj je šlo vse v nič! O ti predrznež! —

— Ti, mati, si vedno predobra! — se je poklonil Hanibal pred staro, — kateri se je povsem podalala prisiljena otroška je-

Italijanska vlada jih smatra jednostavno za italijanske podanike ne le v državnopravnem, ampak tudi v nacionalnem pogledu. Tej tendenci, ki je služila ves upravni in vladni aparat, se je sirotam težko upirati. Mesto Cedad in nekatere vasi v njegovi okolici so že popolnoma propadle in se poitalijančile. Samo njih imena spominjajo še beneške Slovence na nekdanjo boljše dobo. Nekatere pa so tudi že primerno prekrstili. To velja izlasti glede krajev, katerim so že opisovali njihove krajevne razmere. *Gornja vas* se imenuje n. pr. sedaj „Mezzo di sopra“. Vlada je storila in dela vse možno, da bi popolnoma iztrebila tudi zadnje sled nekdanjega obstanka beneških Slovencev. Vse uradovanja in poslovanje je izključno italijansko, da-si je še slučajev, ko se na razpravah stranka oglašja v domačem jeziku. Dalje je velikega pomena, da so ti kraji radi njih naravine krasote poplavljeni od letoviščarjev iz Benetk in drugih italijanskih krajev. Tudi veliko Tržčanov zahaja tja. To poplavljanje ne more ostati brez vpliva na domače ljudstvo. Saj opazimo v naših krajih, kako neugodno vplivajo često taki letoviščarji na razvoj političnega in narodnega mišljenja. K temu prihaja še, da naši bratje v Benečiji nimajo nikakih stikov z našim narodnim, kulturnim in političnim gibanjem in stremeljenjem.

Vendar jedno tolažljivo dejstvo je ostalo: moč tujinskega vplivanja na šole in cerkve ni mogla prestopiti doslej praga domačega: ognjišče v lastnem domu je ostalo sveto in nedotakneno.

Temu se imamo zahvaliti, da so beneški Slovenci po velikem delu ohranili svojo govorico v medsebojnem občevanju. Skoro kakor nekak čudež se ti dozdeva, da vse žalostne razmere, vse nasilno potujčevanje ni moglo v naših gorskih bratih v Benečiji zatreti čuta ljubavi do sebe in svojega jezika. V domači hiši občujejo stari in mladi v svojem slovenskem narečju.

(Pride še.)

Posl. dr. Trešić-Pavišić o nalogah narodne politike.

Kritikom v album!

Državni poslanec dr. Trešić-Pavišić je priredil minole sobote v konviktni dvorani v Pragi številno obiskano shod, na katerem je govoril o nalogah hrvatske narodne politike. — Nicesar ni prikrival in je odkrito govoril o vzrokih, radi katerih naša narodna politika ne more priti do uspehov. Prva vzroka sta naša malostevilstvo in naše geografično položeno.

Neugodnost našega položaja pa povečujejo še hibe slovanskih narodov, ki pretrajajo nagibljeno k tujinstvu. Na gospodarskem polju so izlasti Hrvatje prekomodni. Pridelujejo le toliko, kolikor potrebujejo za preživljanje. Nedostaja jim instinkta za potomce in bodočnost. Kolikor ne potrebujejo tal za lastno preživljanje, prepuščajo Nemcem in Madjarom.

Velika pogreška Hrvatov (in žal, tudi Slovencev) je njihov ukoreninjeni dogmatizem. To uničuje naše delo. Izgled za to je bil — Ante Starčević. Bil je velik rodoljub, vendar je bilo njegovo razdobje — razdobje neuspehov.

O programih Trešić ni govoril, ker programi sami ne morejo rešiti nobenega naroda. Potem pa je dejal, da na neugodnosti našega položaja niso krivi samo notranji pogreški Jugoslovanov, kajti tudi drugi jim delajo krivico. Pritisaka se jih in zanemarija na gospodarskem polju. Zato so se Jugoslovani na polju literature in umetnosti precej povzpeli, ali gospodarski so ostali šibki.

Na to se je govornik dotaknil tudi političnega polja. Reška resolucija je bila znak praktičnega duha. Kar se dogaja v parlamentu, kjer predstavljamo večino, je žalostno. *Poljsko-nemška večina je ravno taka nesreča, kakor zmaga Khuen-Hedervaryja na Ogrskem.*

Vendar je prišel poslanec Trešić do zaključka, da naši neuspehi niso tako hudi, kakor se dozdeva mladini, ki bi hotela videti le velikih uspehov. Oni, ki so preživeli 20 let velikega boja in vidijo napredek zadnjih desetletij, ne govorijo o neuspehu. — Moglo bi se bilo storiti več, ali sedanje stanje je le rezultat razmer in moči. — Ni smeti biti optimist, ali tudi ne pesimist. Le treba gledati, da se ne ostaja zgolj gledalec.

Brezobzirni kritiki, ki vse v nič devljejo, kar so vstvarili — drugi z velikim trudom in naporu, naj si to apostrofo posl. dra Trešića dobro zapišejo za uho!

Dopolnilna volitev v Gorici.

(Dopis iz Gorice, a ne od našega navadnega poročevalca.)

Dne 26. t. m. se bo vršila v Gorici dopolnilna volitev poslanca v državni zbor. Za sedaj je gotovo, da nastopijo z lastnimi kandidati: italijansko-liberalna, italijansko-klerikalna in socialno-demokratska stranka. Nič pa se ne ve gotovega, ali nastopimo na teh volitvah tudi mi Slovenci se svojim kandidatom? Za nas Slovence pa je ta volitev velike važnosti, česar se menda naši prvaki ne zavedajo. Saj smo na zadnjih volitvah dosegli dovolj lepo afirmacijo, da-si smo še le v zadnji čas nastopili se svojim lastnim kandidatom g. Kopačem.

A koliko lepše bi se mogli izkazati, ako bi na sedanji volitvi nastopili složno in odločno. Saj nam gre v prvi vrsti za to, da pokažemo, ali in v koliko smo napredovali! Koliko je bilo še na zadnjih volitvah Slovencev, ki se niso zavedali svoje narodne dolžnosti in je niso vršili, ali pa so celo glasovali za italijansko kamoro! Te bi morali mi prepričati, da so Slovenci in da imajo dolžnosti do svojega naroda. Najlepša prilika za to so ravno sedanje volitve. Poučiti jih je treba. Seveda zahteva tako poučno in vzgojevalno delo nekoliko truda in žrtve. Ali kaj je to v primeri s koristjo, ki bi jo nam doneslo tako narodno delo!

Rojaki! Narodna dolžnost nam veli, da gremo nemudoma na delo. Priporočamo našim voditeljem obeh strank, naj se za ta slučaj sporazumejo in dogovore za skupen nastop in izvolijo volilni odbor, ki bi pripravil vse potrebno, da dosežemo svoj veljavni namen.

Istrski hrvatsko-slovenski deželni poslanci

so se zbrali dne 8. t. m. na posvetovanje v Hrpeljah v prostorih g. Karla Šiškočiča. Kolikor smo doznali, so se ta posvetovanja vršila v bratski ljubavi in je glede nadaljnjega postopanja vladalo soglasje v nazorih, kakor je neizgobno zahteva položaj našega naroda v Istri. Upravičena je torej nada, da sklepi tega sestanka prinesejo dobrega sadu za stvar hrvatsko-slovenskega naroda v Istri.

Dnevne novice.

Bivši minister Prade je na sestanku nemško-nacionalnih zaupnikov v Liberich izjavil, da se odtegne političnemu življenju. Odloži tudi svoj deželno- in državnozbornski mandat in to z ozirom na razne napade in razmere, ki so zavladale v Liberich.

Ženska volilna pravica na Norveškem. Norveški kralj je sankcioniral zakon, s katerim se razširi ženskam volilna pravica, vzlic temu, da je trgovinski minister kralju odsvetoval sankcijo. Drug iministri so se izrekli za sankcijo. Trgovinski minister Arktander je iz tega navskrižja s tovariši izvel posledice in odstopil.

Odlikovanje ministra Buriana. Cesar je povodom potovanja po Bosni in Hercegovini odlikoval skupnega finančnega ministra Buriana s velikim križem Štefanovega reda.

Umrli je v Gradcu vseučilišni profesor bogoslovja v pok. dr. Marcellin Schlager v starosti 81 let.

Novi zaderski nadškof in dalmatinski metropolit dr. Vincenc Puljišić, dose-danji škof šibenski je bil rojen v Olibu (v Dalmaciji) dne 22. januarja 1853, v duhovnika je bil posvečen leta 1875. Doktorjem bogoslovja je bil promoviran na dunajskem vseučilišču ter je bil potem več let profesor bogoslovja v zaderskem bogoslovnem sementišču.

Dne 5. oktobra 1903 je bil imenovan šibenskim škofom. — Dr. Puljišić je rodom in čutstvom Hrvat, znan kakor učen in pravičen človek.

Madjarski jezik in dunajski protestanti. Iz Budimpešte poročajo: Neki člani dunajske protestantske občine so zahtevali, da se v dunajski protestantski cerkvi dovolj propovedanje in služba božja v madjarskem jeziku. Cerkvena občina je to zahtevo odbila s 40 proti 10 glasovi.

Domače vesti.

Odsek pol. društva „Edinost“ pri Sv. Jakobu ima jutri, v soboto zvečer ob 8. uri in pol v „Konsumnem društvu“ pri Sv. Jakobu jako važno sejo, katere se naj blagovolijo prav gotovo udeležiti vsi člani tega odseka. Načelnistvo.

Vsprejemanje učencev v I. razred c. kr. državne gimnazije se bo vršilo dne 28. t. m. od 3. do 6. pop. in dne 29. t. m. od 9. do 12. ure predpoludne. Vsprejemni izpiti začno 30. t. m. ob 3. uri popoludne in bodo, če treba, nadaljevali dne 1. julija ob 3. uri pop. Vsprejemali se bodo dečki, ki so že dovršili 10. leto ali ki je dovršijo še tekom tekočega koledarskega leta. Isti naj pridejo v spremstvu svojih roditeljev ali njih namestnikov ter naj prinesejo seboj: zadnje šolsko spričevalo, krstni oziroma rojstni list, spričevalo o cepljenih kozicah in spričevalo o zdravih očeh. Vsak učenec ima ob svojem vstopu plačati pristojbino K 7-20 (K 4-20 vsprejemne pristojbine in K 3-20 pristojbina za učna sredstva). Oni učenci, ki se odločijo za realno gimnazijo, se imajo ob svojem upisu tozadevno izjaviti.

Turistom, izletnikom, letoviščarjem in drugim na znanje!

Vipavska dolina, lepota sveta!

M. Vilhar.

Občina Vipava je zgradila na svojem obsežnem zemljišču pri vili Ana, ob državni cesti, tik pred trgov, po katerem se vije potok „Gacka“, krasno občinsko kopališče z velikim kopalnim in plavalnim basinom in moderno prirejenimi kabinami. Kopališče, ki ima 700 m² prostora, je krog in krog obzidano in tako urejeno, da bo zadoščalo v vsakem oziru vsestranskim željam posetnikov.

S kopališčem je združena občinska restavracija, ki je nastanjena v vili Ana tik kopališča. Tu se bodo točila pristna vipavska vina, pivo in druge krepčilne in hladilne pijače.

Skrbelo se bo za dobro kuhinjo, za izborni in točno postrežbo in za primerno nizke cene.

V vili Ana bodo na razpolago sobe za prenočevanje. Okolu restavracije je lep vrt za točenje in senčnat park, ki se razteza daleč gori za kopališčem. Po parku je zadostno število klopi za odpočitek občinstvu. To novo zgrajeno kopališče se slovesno izroči svojemu namenu dne 12. t. m.

Vipava ima tudi mnogo drugih znamenitosti, od katerih naj navedemo le nekatere, in sicer:

1. Vrelci studeno mrzle Vipave, ki vro izpod vnožja sivega Nanosa. Največji in najlepši je oni „Pod skalo“, nad katerim je v poletnem času izborna restavracija.

Vsi ti vrelci so bogati postrvi in lipanov. Takoj pod izvirom se ti vrelci združujejo v mogočno in krasno reko. In prav je imel pesnik M. Vilhar, ki pravi:

Vipavska planjava je krasna zares in reka Vipava je radost očes.

2. Graščina letos izmrlih grofov Lanthierjev z grajskim vrtom in parkom.

3. Graščina Tabor, ki je bila bivališče nekdanjih slavni Baumkirchnerjev.

4. Podzemeljski hodnik, po katerem je baje hodil vitez Erazem Predjamski v Vipavo.

5. Razvalina „Stari grad“, nekdanje bivališče „Vipavskih gospodov“.

6. Grad Zemona, itd. itd.

Turistom in izletnikom se nudi uekaj zelo lepih tur in izletov, kakor: čez Stari grad na Lipe, od tam čez Sv. Hijeronim na Nanos. Čez Sturije k izvirom Hublja. Čez Ajdovščino na Čaven. V romantično Braniško dolino k Čehovinovemu spomeniku. K Devici Mariji v Log, kjer stoji tik cerkve spomenik huzarja Pavla Rastaga itd.

Te vipavske znamenitosti so privabliale vsako leto mnogo posetnikov. Upamo pa, da jih bo prihajalo v bodoče še več, ker je občina za povzdigo ptujskega prometa ugodila večkrat izraženi želji in zgradila krasno kopališče, ki ga mu menda ni para daleč na okrog.

„Masna kost“. Iz svečeniških krogov smo prejeli: „Slovenec“ je očital „Edinosti“, da se je na afero Buttignoni-Mecchia vrgla požrešno kakor na masno kost. Vse „Slovenčev“ vedenje vspricho te afere je tako čudno, da je ravno nas duhovnike, ki smo morali Mecchijev režim občutiti na lastni koži, naravnost osupnilo.

Ali o tem nočem pisati. Tudi nočem naglašati, da bi moral biti ravno „Slovenec“ malo previdnej z očitanjem „masne kosti“, kajti doživljamo dan na dan, kako se „Slovenec“ sam meče tudi na najbolj prazne kosti, iz katerih more izgrizti k večjemu kako pavšalno sumničenje! Ali očitanje „masne kosti“ na naslov „Edinosti“ je v tako kričečem nasprotju z dejstvi in vsebuje toliko krivičnosti in častnikarske nelojalnosti, da mi ravno kakor duhovniku vleva glas resnicoljubja, da odkrito obsojam tako početje. Če je „Slovenec“ kedaj napisal kako krivično obdolžitev, je to storil v tem slučaju.

Vrsto let živim in delujem v škofiji tržaško-koperski. Znani so mi torej popolnoma vsi ljudi in — neljubi dogodki tega razdobja v zgodovini škofije. In bilo jih je tudi neljubih — tako neljubih, da bi bili mogli popolnoma omajati verski čut in čut spoštovanja do našega stanu, da ni — na srečo — ta čut tako globoko ukoreninjen v tem ljudstvu.

Ne treba, da bi se z navajanjem imen ali konkretnih podatkov dotikal komaj začeljenih ran, ki so gotovo le predobro znane tudi „Slovenčevim“ dopisnikom. Ravno zato pa smem pozvati „Slovenca“, naj on navede konkretnih podatkov: se je-li kedaj „Edinost“ metala na tako masne kosti, je-li kedaj skušala izkriščiati take žalostne dogodke med duhovščino v škofiji v namen, da bi škodovala cerkvi, ali ugledu duhovskega stanu?!

„Slovenec“ ima besedo.

Protestni shod proti sedanjim razmeram in razmeram, ki se obetajo delavstvu v mestni plinarni (gas) tržaški v prihodnosti, priredi skupina delavstva mestne plinarne v nedeljo, dne 12. t. m., dopoludne ob 9. uri na vrtu „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu. Na dnevnem redu je silno važna točka: „Oddaja plina mestni plinarni iz skedenjskih plavžev“. — Opozarjamo delavstvo mestne plinarne na ta vелеvažni shod, želeč, da se ga delavstvo vdeleži v čim največjem številu.

Zadružna gostilna N. D. O., popolnoma prenovljena, se otvori jutri v soboto, dne 11. t. m. zvečer pod novim obče-znanim voditeljem Hinko Kosičem. O tej priliki se vrši prosta domača zabava, katero vprizoriti iz prijaznosti dve bratski društvi. Tajnik.

Darove za primorski paviljon v Ljubljani pošiljajo naj svetoviranski rodoljubi v tamošnji otroški vrt, podružnični tajniku A. Grmeku.

Odbor podružnice.

Slovenske čevljarje (mojstre in vrtarje) uljudno vabim, da se udeleže vеле-

važnega sestanka, ki se bo vršil v nedeljo, dne 12. t. m. ob 10. uri dopoludne v gor. restavracijskih prostorih „Narodnega doma“. Razpravljalo se bo o važnem stanovskem vprašanju.

Franjo Rebula čevljar.

Razpis službe. Razpisana je služba računskega vežbenika v računskem oddelku c. kr. višega deželnega sodišča v Trstu s plačo letnih K 600. Prošnje je vložiti na predsedništvo c. kr. višega dežel. sodišča do 22. t. m.

Tržaška mala kronika.

Smrtna nezgoda na dirkališču v Montebellu. Pri predvčerajšnjem predzadnjem dirkanju v tej pomladanski sezoni se je pripetila težka nezgoda. Najbolj popularni in priljubljeni posestnik konj za dirko in dirkač na tržaškem dirkališču, g. Josip Rossi je padel iz dirkališkega voza (sulky) in si strli zatilnik ter si zelo pretresel možgane. Ob 10 in tri četrt uri zvečer je v bližnjem sanatoriju v ul. Eremo izdihnil. Nezgoda, ki je na vse navzoče napravila globok utis, se je vršila tako-le: Pri drugem dirkanju za nagrado „Premio Torino“ se je 12 konj postavilo k startu, med temi „Quaderna“, ki jo je vodil g. Rossi sam. Tekom prve runde in na začetku druge so skoraj vsi konji tekali skupaj v gostem krdlu, na čelu kate-rega je tekal konj „Danseuse Kuser“. Tik pred ciljem se je krdelo nekoliko razšlo in se je videlo, kako so „Danseuse Kuser“ in za njim zaporedno konji „Elba“, „Biancofiore“ in „Quaderna“ pasirali cilj. Sulky-ji (vozovi) so stali drug tik drugega. Dočim se je voditelj od „Biancofiore“ izognil sulky-ju dirkača Turati, ki se je bil ustavil, se je Rossi s svojim sulky-jem, čigar konj je dirjal v najhitrejšem teku, kar zagnal v sulky Turati. Vse prestrašene je sledilo občinstvo temu prizoru. Kar na enkrat se je začelo usodepolno pokanje voza in videlo se je, kako je telo Rossija odskočilo v zrak in potem padlo na tla z glavo navzdol. Občinstvo je zavpilo od groze, vse je pridrvelo na kraj nezgode. Ponesrečenca je tekla kri iz nosa in ušes. Zdravniki dr. Wulz, dr. Monti, dr. Cambi in dr. Beden so bili takoj na mestu in so oprali ter obvezali ranjenca.

Z vso naglico so spravili Rossija v bližnji sanatorij. Toda še, predno je mogel kirurg pričeti s trapanacijo lobanje, je nesrečnež izdihnil.

G. Josip cav. Rossi je bil star 60 let. On je bil v svoji mladosti izvrsten sportsman. Prvikrat se je v Trstu vdeležil dirke v l. 1871. Bil je znan v vseh sportnih krogih Evrope in je bil nestor dirkačev. Rojen je bil na Benečanskem, v Crespano Veneto. Po tej sezoni se je hotel za vedno posloviti od dirkanja in posvetiti se sportni konje-reji. Bil je bogat mož. On je bil tudi ustanovitelj tržaškega dirkališča v Montebellu, ki je priznana eden izmed najboljših hipodromov na kontinentu. — Pogreb se bo vršil danes, truplo prepeljejo v rojstni kraj.

Tatvina 1600 kron. Pred nekaj dnevi je uradnik trdke „Hahn & Kalmus“ g. Gilbert Torinelli iz pozablivosti pustil svojo listino, v kateri je bilo 1600 kron, v žepu svoje suknje, ki je tekom uradnih ur visela na klinu za obleke. Po zaključku urada je opazil, da denarja ni bilo več. Sum je padel na mlađega uradnika iste trdke, proti kateremu je bila podana kazenska ovadba.

Umobolen. Predvčerajšnjem zvečer je v policijski inspektorat v ul. Parini prišel mlad fant, 16-letni Karl Velačič, stanujoč v ul. Media št. 19, in povedal, da je ubil svojo mater, ki stanuje v ul. Barriera vecchia št. 22. Takojšnje poizvedbe pa so dognale, da je stara ženska čila in zdrava. Sina, ki je umobolen, so spravili v opazovalnico.

Zginil. Fran Gillert, star 15 let, stanujoč v ul. Molin piccolo št. 7, je predvčerajšnjem zginil z doma, ne da bi se več povrnil. On izvršuje razne goljufije v imenu svoje matere.

Izseljenci na povratku. Predvčerajšnjem je priplul iz New-Yorka parnik A. A. „Martha Washington“ s 358 pasažirji, od teh 100 l. razreda, drugi so večinoma izseljenci, ki se vračajo v svojo domovino.

Torpedovke v luki. Predvčerajšnjem zvečer so priplule iz Pule v našo luko torpedovke „Phoenix“, „Polyp“ in „Krake“ ter so včeraj ob 3. uri zopet odpule.

Koledar in vreme. — Danes: Marjeta kraljica. — Jutri: Baraba ap.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoludne + 28.° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno, semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. Vroče. Tendencia za nevihte.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“. Danes pevska vaja za mešani zbor točno ob 8. uri zvečer.

III. redni občni zbor akad. društva „Slovenija“ se bo vršil jutri v soboto, dne 11. t. m. ob 7. uri in pol zvečer z običajnim vspeedom. Lokal: I. Restaurant Leithner, Mathalon, Averspergstrasse 6 Sou-terrain.

Trgovsko izobraž. društvo priredi v nedeljo, dne 12. t. m. celodnevni peš-izlet na sv. Socerb, h kateremu vabi vse člane in prijatelje društva. Vspored je sledeči: Zbirališče v društv. prostorih. Odhod ob 8. uri jutraj čez Katinaro, Boršt, Boljume v Dolino. Tu odmor in opoldne kosilo pri „Županu“. Ob 2. uri odhod na sv. Socerb. — Od tod na Prebeneg, Mačkovijske, Zavrje, Trst.

Vsi oni gg., ki se vdeležijo izleta naj se radi skupnega kosila oglase pri kateremu sledečih gg.: Jakob Merhar trgovec ulica Istria, Stanko Detela T. O. Z. ul. sv. Frančiška št. 2. in Ivan Millonig trgovec, ulica Caserma. — K obilni vdeležbi vabi

Odbor.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Sestram Sokolicam se naznanja, da se bo vršila jutri v soboto ob 7. uri in pol zvečer telovadba. Ker se gre za nastop v Gorici in na Proseku, so naprošene vselovadkinje, da se vaje gotovo vdeležijo. Na zdar!

Pevsko društvo „Ilirija“ od Sv. Jakoba uljudno vabi vse gospice pevke in gg. pevce, da pridejo nocoj točno k pevski vaji, ker bo treba v nedeljo nastopiti na veselici podružnice CMD. v „Konsumnem društvu“. Po pevskih vajah bo kratko posvetovanje o neki zelo važni točki. Naj torej nihče ne manjka!

Pevsko društvo „Slovanska straža“ v Gropadi priredi dne 19. junija t. l. svojo vrtno veselico s petjem, godbo, plesom in domačo zabavo na dvorišču gosp. Antona Vidav.

Na veselici sodelujejo iz prijaznosti bližnja bratska društva: „Primorec“ iz Trebič, „Lipa“ iz Bazovice in „Slovan“ iz Padrič.

Na veselici in k plesu bo svirala sv. Ivanska godba. — Program zelo bogat. Nadejamo se, da se bratska društva in slavno občinstvo odzovejo pozivu in da se mnogoštevilno udeležijo naše veselice. Na svidenje!

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. Madjarska operetna družba je sinoči v tretji ponovitvi Leharjevo opereto s polnim uspehom. — Danes izvirna madjarska opereta „Jan oš vitez“ od Bakony-ja po Petőfi-jevi pesni. Glasba je od Hacsóh-a.

MINERVA. Sinoči je pričela operna sezona v tej poletni areni. Vprizorilo se je lepo Thomasovo opero „Mignon“ z velikim uspehom. Opera je prav čedno insecinirana, oprema jako ukusna in sile so precej dobre. Izborjen je izlasti g. Molinari, ki poje Lotarja.

G. ca Colombi je bila simpatična Mignon z zvonkim glasom. Tudi g. Zanos (Viljem Meister) in g. ca Seismond (Felina) sta žela obilo aplavza. Orkester dirigira g. Zuccoli. Danes zopet „Mignon“.

Nar. del. organizacija.

Javna zahvala. Pevsko društvo „Ilirija“ je dne 22. maja t. l. drage volje sodelovalo pri veselici, katero je priredila skupina N. D. O. Sv. Marka in Sv. Andreja pri „Tirolcu“. Odbor skupine pa je naravnost iznenadil pevsko društvo z darom K 42-80 in je pokazal, da zna in ve ceniti zasluge pevskega društva na polju narodnega in umetnega petja. S takim podpiranjem pevskega društva se ista obvarujejo propasti in vsakega pevca navdaja veselje in navdušenje, da s tem večjo verno zahaja k vajam in da z večjo sigurnostjo nastopa na veselicah in zabavah. Vsakdo ve, da so za pevska društva nastopi na veselicah velika žrtev, a pri gmotnem in moralnem vspuhu se tudi to pozablja. Zato naj bo odbor skupine N. D. O. prepričan, da mu pevsko društvo „Ilirija“ ne pozabi rodoljubnega daru in da bo zopet ob kaki eventualni veselici drage volje sodelovalo. G. Babič, predsednik. A. Sluga, tajnik.

DAROVI

— Obrambnemu skladu ročolske podružnice je pristopil g. Anton Škilan (Drejon) ter plačal 5 kron.

— Delavsko konsumno društvo pri Sv. Jakobu v Trstu je pristopilo obrambnemu skladu družbe sv. Cirila in Metoda ter plačalo potom tržaške moške podružnice prvi obrok 50 K.

— V Narodnem domu v Barkovljah se je nabralo 8. t. m. K 5-66 za CMD. Denar je izročil moški mestni podružnici.

— Vrdejskemu Sokolu so darovali ozir. vrdejski pri nastopu 29. maja v „Gospodar. društvu“ na Frdeniču gg.: Gasperčič Ana K 1-80, predsednik „Gosp. društva“, Kocijančič Jernej K 1-60, Šmuc Roman K 1-40, Zafred, Kovačič in Kamauli po 1 K, Bak, Vatovec Jožef, Baretto, Marc Jožef, Vatovec Jožef, Buhler, Železnik, Negode Anton, Vatovec Edvard, Maraš Ivan, R. A., N. N., Mijot Miček, Mikeluci

I. M., Rebek Peter, Lenardon Anton, N. N. po 60 st.; Fonda Ivan in Marc Silvester po 40 st.; Devanc in Jurkič po 20 st., za kar se odbor zahvaljuje.

— Za primorski paviljon v Ljubljani poslali so svetoivanski podružnici: g. ca Iva Sabadin, raznih školjk; gosp. Andrej Ličen krasno šatulo finega pisnega papirja.

— Podružnici CMD v sv. Ivanu je daroval g. Kornelij 2-50 K kakor nepričakovano zaslužen dnevnico za nedeljsko popoldansko službo.

Vesti iz Goriške.

x **Podružnica ljubljanske kreditne banke** se nastani v kratkem v Gorici, in sicer v bivši Winkler-jevi hiši.

x **Kdo bo novi gimnazijski ravnatelj?** Kakor znano pojde sedanji gimn. ravnatelj Franc Simzig s koncem šolskega leta v pokoj. Gotovo je Simzig izmed vseh ravnateljev, kar jih je dozdaj službovalo na gimnaziji, najbolj priljubljen pri dijaštvu in pri profesorjih.

Je bil sicer Lah, a deželan in kakor tak je prav dobro poznal naše razmere ter se je po njih taktično ravnal, tako, da si je bil pridobil v kratkem zaupanje vseh strank.

Umestno je že danes vprašanje: Kdo bo novi ravnatelj? Če je vlada pametna, ne bo več delala eksperimentov z german-skimi ravnatelji. Na goriški gimnaziji tiče domačin, ki pozna naše razmere, kakor je bil to vpokojeni Simzig.

Učni jezik na tem gimnaziju je žalibog, sicer nemški, a dijaštvo je po ogromni večini samo slovensko in laško, torej ni tu mesta nemškemu ravnatelju, ki bi prav gotovo povzročal prepire in sovraštva med proforskim zborom in med dijaštvom. Ker poznamo vladine nakane, zato opozarjamo že danes naše državne poslance, naj ne izpuste izpred oči vprašanja izpopolnitve ravnateljskega mesta na goriškem gimnaziju.

x **Nezgode.** — Pri sv. Luciji je neki Franc Rutar, padel pri delu in si je pri tem zlomil levo nogo. — V Opatjenselu pa je padel Anton Bonetta z murve, ko je bral listje, in si je polomil rebra. V obeh slučajih sta bila prepeljana ranjenca v goriško bolnišnico. — V Soči se je vrgel neki delavec, samomorilnim namenom. — Neki mimoredeči vojak pa je skočil za njim in je z nevarnostjo za lastno življenje rešil neznanca iz deroče vode.

x **Svilodni trg v Gorici** se otvori 20. t. m. na trgu sv. Antona, ki bo trajal ves čas svilodov.

Prodajalci morajo prinesiti svoje blago naravnost na v to določeni trg; izven trga je prepovedano sklepati kupčije.

Svilodni trg se bo odvijal ob 5. uri jutraj.

Pogajanja med kupci in prodajalci pa se zamorejo pričeti še-le ob 7. uri. V času med 5. in 7. uro zj. bo dovoljeno, da se blago pretehta.

Prepovedano je vmešavanje nepooblaščenih posredovalcev in noben kupec ne bo mogel zahtevati od prodajalcev odškodnine za posredovanje, izvzemši pooblaščenih posredovalcev, ki se pa morajo prijaviti poprej tržnemu komisarijatu. Tudi ni dovoljeno, da si kupec vračuni kak morebitni popustek, če ni bilo to poprej dogovorjeno med njim in prodajalcem.

Kupci, ki se poslužujejo bolet, se opozarjajo, da se bodo te bolete smatrale kakor nične, ako ne bodo vsebovale razločno napisano: ime, priimek, bivališče kupca, kupno ceno in količino nakupljenega blaga, kakor tudi morebitni dogovorjeni popustek.

Kupcem in prodajalcem bodo na razpolago javne tehtnice proti plačevanju običajnih pristojbin, ki so razvidne in razpoložene na ogled pri vsaki tehtnici.

Na trg imajo vstop razen kupcev in prodajalcev samo še pooblaščen posredovalci.

Opozarja se nadalje, da osebe, ki je pridrženo javnim tehtnicam, ne sme vsprejemati ali zahtevati višjih pristojbin od onih, ki so že v naprej določene.

Kupcem je strogo zabranjeno vplivati na prodajalce, naj le-ti svoje blago pretehtajo na zasebnih tehtnicah. Tržni komisarijati.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila jutri 11. t. m. od 9. do 12. ure dopoldne in od 4. do 8. ure pop.

Velika množina testenin, kava, sladkor, čokolada, cacao, cikorijska, mlo, sveče, fižol, riž, sladčice, buteljke Marsale, Maraschino, Cognac in drugi likerji ter razne jestvine. Tehtnice, noži za sir, prstani.

Od 2. uri in pol do 4. ure se bo vršila razprodaja na trgu Giuseppina raznih stelaž za trgovine ter v to spadajoče izložbe s steklom klop za olje, decimalna tehtnica, velik zaboj iz cinka, prazni sodi in plahla.

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

Potovanje Nj. Vel. cesarja Frana Josipa v Bosno

se bo projekiralo danes v petek, jutri in v nedeljo 12. junija.

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-finejši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Ugodna prilika!

V veliki, fini žganjarni

na trgu pred Narodnim domom št. 1 (vokal ulice Ghega) je na razpolago.

Nov dohod ogromne partije marsale in vermouta po K 1-60 liter.

Asti Spumante, Refošk, zagrebški Pe-linkovao in Sokol - Posebne vrste: **Ruse** po najzmernejših cenah.

Umetni : fotografski

atelje pri sv. Jakobu - TRST.

ulica Rivo šte. 42 (pritličje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posnetke, notranost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakotere fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

Zahtevajte najboljši domači kruh

izboren za namazanje s surovim maslom

v vseh filijalkah: **Panificio.** Telefon 241

kinematograf „Adria“

Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

:: Vsaki torek in petek nov program. ::

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Mnenje gosp. dr. C. Krasser-ja, Klosterneuburg.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Zahvaljujem se Vam za poizkusno pošiljatev SERRAVALLO-vega KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) in moram potrditi splošno pohvalo, ki so mu jo dali vsi zdravniki. Bolniki prav radi jemljejo ta izdelek, ker jim jako koristi. To vino je pravi blagor za trpeče človeštvo.

KLOSTERNEUBURG, 28. novembra 1909.

Dr. KRASSER,

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Svoji k svojim! **Odlikovana krojačnica** Cene zmerno!

August Štular

Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad.

(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

: Izvršuje vsakovrstne obleke :

najnovjše mode (od 50 Kron naprej)

in vsakovrstne uniforme.

Naročbe se izvršijo točno. Delo solidno

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
- - gospodinjam - - - - iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. - -

ijet bo vsak dan objavljala srednjo ceno svilodov.

Prestopki proti tem določbam se bodo kaznovali s globami do 200 K.

Kolesarsko društvo „Danica“ v Gorici naznanja, da je za kolesarsko slavnost, ki se bo vršila prihodnjo nedeljo, prevzel bufet za mrzla jedila itd. gosp. Anderwald. Bufet bo bogato založen. Za kruh pecivo in likerje poskrbi g. Fajt. Za pokalice, šifone itd. g. Ristič.

Na slavnostnem prostoru bo preskrbljeno za dobro pivo in dobro vipavsko in brisko kapljico. Ob 3. uri popol. polževa dirka, dalje šaljična pošta. Darila se razdele dirkačem na popoldanski slavnosti med koncertom c. in kr. 47. pešpolka. Ob 8.30 uri zvečer bo žrebanje za novo fino dvokolo, a po žrebanju umetelni ognji. Vabimo še enkrat gg. člane, da pridejo pravočasno k cilju, da se jim odloči prostore, kjer naj bodo sodelovali za varstvo ob času dirke. Ravno tako se tudi uljudno naproša vsa bratska kolesarska in športna društva za sodelovanje ob času dirke za varstvo. Javljajo se vedno novi dirkači tudi izven Primorskega za cestno dirko iz Ajdovščine-Gorice in iz Mirna-Gorice. Prihodnja nedelja nam obeta velik športen dan, kajti čim bolj se bliža prireditve, tem večje zanimanje vzbuja v ljudstvu.

Vesti iz Istre.

Iz Marezig. Županstvo v Marezigah je na svoji seji dne 19. majnika t. l. votiralo znesek K 100 v počestčenje spomina blažega prijatelja in rodoljuba sodnika Josipa Sinčiča; za slovensko šolo v Kopru. Tudi tukajšnja hranilnica in posojilnica je v svoji seji dne 5. t. m. votirala znesek K 100 v isti spomin in namen. Vsa čast g. županu Mateju Kocijančiču in gg. občinskim odbornikom, kakor tudi načelnstvu hranilnice in posojilnice. Može so res na svojem mestu, ker so uvideli, da si je začasni odbor za ustanovitev slovenske šole v Kopru, nadel veliko in težko nalogo, pri kateri potrebuje moralne in materijalne podpore, da mu bode možno uspešno delovati na šolskem in kulturnem polju v prid naši slovenski deci v Kopru in okolici. — Res posnemanja vredno. Živelii!

Prva granata.

Prevažanje oseb s tovornima vlakoma. Tovorna vlaka št. 972 in 973, prvi ki odhaja ob 1.28 pop. iz Buj in prihaja ob 4.51 pop. v Poreč in drugi, ki odhaja ob 9.30 pop. iz Poreča in prihaja ob 12.53 pop. v Buje, bosta od nedelje, 12. t. m. prevažala tudi potnike.

O tej priliki moramo odločno protestirati proti temu da se nam je poslalo od strani c. kr. ravnateljstva državnih železnic tozadevno naznanilo v izključno nemškem jeziku. Z ozirom na naše znano stališče o pravici nemščine v naši deželi, smatramo to za enostavno izzivanje od strani kaknega pangermanskega duhom navdahnjenega uradnika.

Književnost in umetnost

VI. zvezek Pravnikove zbirke avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku, ki smo ga že napovedali, je izšel. Urednik dr. Edvard Volčič, c. kr. sodni svetnik v Novem mestu, je predpise o nespornih pravnih stvareh razdelil na tri samostojne dele: notarski red (XXIV in 162 strani), zapuščinski patent (XXXII in 360 strani) in sodni depoziti (XII in 120 strani). Povsodi so predpisi dopolnjeni do najnovejšega časa in pojasnjeni se z odločbami najvišjega sodišča. Vsakemu delu je priloženo stvarno kazalo v slovenskem jeziku, popolneno z manje navadnimi hrvatskimi strokovnimi izrazi, tako je tudi v opombah pod dotičnimi zakoni.

Tako se južno-slovenska vzajemnost izvršuje dejanski. — V prvem delu je ostal krepke prevod Franceta Levstika, a sedaj ne več navadni izrazi so popolnjeni po veljavni terminologiji. Knjiga, ki je nedvomno velikega pomena za rabo slovenskega jezika v naših pisarnah, ki bo pa tudi v korist in pouk vsakomur, je tiskana čisto in razločno ter se dobiva v platno vezana pri navedenem uredniku in po knjigarnah po 7 K. — Iz 2. dela so posebej odtisnjeni „Predpisi o zapuščinskih pritožbah“, ki stanejo broširani le 80 st; tretji del za-se velja broširan K 1-60.

Gospodarstvo.

Stanje sadnega drevja in vinogradov. Poročilo poljedelskega ministerstva o stanju sadnega drevja in vinogradov koncem maja 1910 se glasi: Deževno in megleno vreme v prvi polovici meseca je jako neugodno uplivalo na stanje sadnega drevja in povzročilo odpad mnogo sadja. Na Nižavstrijem in Moravskem je stanje vinjskih trt malo zadovoljivo. — Na Češkem, Štajerskem, Kranjskem in v Primorju se kaže na podlagi sedanjega stanja vinogradov, da bo bogata trgatve. O škodljivcih trt se je dosedaj le malo poročalo.

Zadnje brzojavne vesti.

Poljsko vseučilišče v Parizu. PARIZ 9. Kakor se govori, se namestila v Parizu osnovati svobodno polj-

ske vseučilišče po vzoru bruseljskega. S tem naj bi se poljskim mladim iz Rusije, Nemčije in Avstrije, ki imajo iz enega ali drugega razloga v domovini težkoče, dalo prilike za višjo izobrazbo. Baje so že zagotovljeni znatni zneski za univerzo, na kateri bodo poučevali večinoma poljske, pa tudi francoske učne moči.

Lepo stanovanje se odda za letovišarje pripravo za eno ali dve dami, dve sobi in kuhinja, ako bi si hoteli tudi same kuhati. Oddaljeno 2 uri od Trsta v lepem in prijetnem kraju. Več pove Inzeratni oddelek Edinosti. 982

Slovinci v SEŽANI IN OKOLICI! V čast si štejem raznati Vam, da sem odprl v hiši gosp. župana Štolfe novo brivnico. Ker jamčim za čisto in dobro postrežbo, se priporočam za obilen obisk udani Miroslav Kovačič, brivca v Sežani. 979

Sprejme se mlad čevljarški pomočnik z dežle takoj v stalno delo, — Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 981

Krojaškega pomočnika sprejme takoj A. Žigon Volčjigrad - Komen. 978

Krasna hiša z vrtom v lepem kraju blizu Celja se odda v najem ali tudi deloma za poletni čas, ozioroma se tudi proda. Hiša je ob glavni cesti in pripravna za vsako obrt. Sedaj ima pekarno. Več pove Ivan Sersen, Sv. Peter ob Savinski dolini. (980)

Priporočam narodno-zavednemu občinstvu ki zna ceniti umetno, izdelek modernih slik, svoji odlikovani podjetji: **Trst, Via delo Poste 10. — Gorica, Gospodarska ulica 7** ANTON JERKIČ, fotograf. 2129

Mihael Pernarčič Trst, ulica Romagnola 16, stavljeni in umetniški mišar, izvršuje vsakovrstne specialne tete za notranje in zunanje uredbe v stanovanjih, pisarnah itd. Cene zelo zmerno. Priporočila se vsem Slovanom. 755

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici, ulica Caserma št. 11, se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 854

Hiša na prodaj v Rojani, 10 minut oddaljena od cerkve, vrt, štirje prostori. Lepa lega. Naslov pove: Inzeratni oddelek Edinosti. 937

Išče se dobro izurjen kovaški delavec. Naslov: Andrej Pecikar. Nabrežina. (973)

Pozor! M. LEVI Pozor! Trst - ul. Ombrello 6, III. nad. - Trst kupuje razbijeno pohištvo, ponošene obleke in šivalne stroje. Pisati dopisnic. Pride sam na dom.

Išče se služkinjo, pridno in zvesto, kakor gosposodino od 35 do 45 let staro. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 949

Henrik Kosič naznanja, da prevzame dne 11. t. m. zadružno gostilno članov N. D. O. v ulici Carradori, vogal ulice Carlo Ghega. Toči izvrstno vino, črno in belo in sveže pivo. Izborna kuhinja. 975

CANTI JUGOSLAVI (napisano IVAN KUSAR). — Ta mesec izide v Italiji prvi zvezek te knjige. Prevodi v italijanskem jeziku najboljših slovenskih, arhahrvatskih in bolgarskih pesnikov — Ta I. zvezek bo obsegal tudi: Uvod, potem kratak načrt zgodovine slovenskega, srbskega, hrvaškega in bolgarskega slovstva in bibliografije sledenih pesnikov: Prešeren, Gregorčič, Kette, Zmaj Jovan Jovanović, Prešadović, Branko Radičević, August Šenoa. — Knjiga se bo prodajala po K 3.— v vseh knjigarnah. V zalogi pri Josipu Gorenjcu (Slovenska knjigarna) Trst, Via Valdirivo št. 40.

Vekoslav Stepančič

trgovec z jestvinami

Trst, Campo S. Giacomo šte. 20
otvori v pondeljek v ulici Istria št. 35

... svojo podružnico.

Priporočila se slavnemu občinstvu iz mesta in dežele za obilen obisk, ker jamči za točno postrežbo.

Kdor hoče dober zajutrek naj se oglasi pri

Anton Ivančič-u, Trst
ulica della Stazione šte. 13
kjer dobi gnat, salami, sir in razne slanine
kakor tudi raznovrstna vina in vedno sveže
— Dreherjevo pivo. —

V odlik. prodajal. obuvala
„Calzoleria Triestina“

Trst, ulica Giosuè Carducci 21
prej Torrente), dobi se poleg raznih finih čevljev za gospode in gospe sledeče obuvale po najzmernejših cenah in sicer:
(Moški čevlji iz usnja Boxcalf (za povezati) Kram 9.60
Boxcalf (z elastiko) „ 9.60
Boxcalf Derby „ 10.—
Boxcalf zap. Triumph „ 10.—
Ravno taki čevlji za dečke 1 krono manj. Vsaki par je iz najfinjšega usnja. DELO SOLIDNO.

Beseda o slovanskem obrednem jeziku pri katol. : Jugoslovanih
(Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstvu)
Čisti dobiček te knjizice je namenjen zgradbi novega poslopja slov. šole pri sv. Jakobu v Trstu. — Cena 30 v.
Dobiva se v tiskarni „Edinost“ v Trstu in v slov. trg. papirja J. Gorenjec, ul. Valdirivo 40.

Ivan Miheučić & Co.

MEHANIČNA DELALNICA

Trst - Via Tiziano Vecelio šte. 4 - Trst

SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVRSNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNA INDUSTRIALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA

VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO.

PRORAČUNI IN NAČRTI.

TELEFON ŠTEV. 22 53

Na obroke! **Velika izbira** Na obroke!
izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga
po jako zmernih cenah
JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove
(vogal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za obroke. Površniki, močne jope, kakor tudi raznih paletotov. Obleke za doma in delo. Delavske obleke. Tirolski leden. Nepremokljivi plašči (pristni angleški) Specializirani blago in inozemskih tovarov. Izvotvijo se obleke po meri po najnovejši modi, točno in elegantno po nizkih cenah.

Zemljišče se takoj proda od 50. sežnjeva naprej na lepem kraju ob cesti blizu postaje, razgled na morje, pripravno za stavbišče; cene zmerno. Pojasnila: Sv. Mar. Magdal. zgornja, gostilna pri „Tirolcu“. 917

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Giosuè Carducci 20, kjer najdete solid. blago

po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in novoporočencem :::
prejemnih sob, posebne olajšave.

LA FILIALE DELLA BANCA „UNION“

(Filijalka Banke Union) v Trstu

se bavi z vsemi bančnimi in menličnimi operacijami.

Tekoči računi in računi na bančni žiro

v kronah ali v inozemskih vrednostih

po jako ugodnimi pogoji po dogovoru.

Inkas

efektov, dokumentov, odrezkov in izrebranih sred.

Kupo - prodaja

tu- in inozemskih vrednot, valut in diviz.

Izdaja hranilne knjižice ter obrestuje vloge po

3 3/4 0/0

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam.

Daje predujme

na vrednote in karate parnikov i. t. d.

Prejema in hrani depozite

ter jih točno upravlja.

Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu

(prosto vsakršnih stroškov)

menične vrednote neapeljske banke (Banco di Napoli), italijanske banke (Banca d'Italia) in siciljanske banke (Banco di Sicilia).

Odpira kredite v nozemstvo proti listinam. — Izdaja kreditna pisma.

ODDELEK ZA BLAGO.

Daje predujme

na blago, police, warrants i. t. d.

Odpira earinske kredite.

Kupuje in prodaja blago v komisiji.

ODDELEK ZA SLADKOR.

Na Opčinah!

Prodaja vsakovrstne mrtvaške predmete: krste, vence, voščene sveče itd. itd.

Ima zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja iz Trsta, Corso 49
Sprejema naročila pogrebcev itd. itd.

IVAN MRZEK, Opčine št. 170.